

**Plan ćwiczeń terenowych „Polska Północna” dla III roku studiów geograficznych
25-29 maja 2018 r.**

DZIEŃ 1 (25 maja, piątek) – „Z krainy Wielkich Dolin do Pasa Pojezierzy”

Łódź – Włocławek – Toruń – Chełmno – Zblewo – Wdzydze (skansen) – Kościerzyna – Borucino

1. Morfologia Kotliny Płockiej i uwagi o współczesnych procesach morfogenetycznych w strefie brzegowej zbiornika włocławskiego
2. Zbiornik wodny we Włocławku - jego charakterystyka, funkcje oraz wpływ na środowisko geograficzne
3. Miasta średniowieczne lokowane na prawie niemieckim – odmiany, aspekt prawny, ekonomiczny i przestrzenny (na przykładzie Chełmna)
4. Kaszuby jako region kulturowy i jego atrakcyjność turystyczna; walory przyrodniczo-kulturowe i zagospodarowanie turystyczne polskiego wybrzeża Bałtyku

(zakupy w Chełmnie około 13.00)

DZIEŃ 2 (26 maja, sobota) – Żuławy, Szwajcaria Kaszubska – obszar młodoglacjalny

Borucino – Mikoszewo – Malbork – Biała Góra – Jelenie (pochylnia) – Elbląg – Borucino

1. Przekop Wisły pod Świbnem – geneza i wpływ na środowisko
2. Zamki krzyżackie w Polsce (ze szczególnym uwzględnieniem Malborka) – geneza, dziedzictwo kulturowe, turystyczne wykorzystanie
3. Budowa geologiczna i rozwój doliny dolnej Wisły. Delta Wisły i jej podział geomorfologiczny
4. Geneza i zmiany zasolenia wód delty Wisły
5. Osadnictwo i rolnictwo na Żuławach Wiślanych (osadnictwo olęderskie - geneza i układy przestrzenne); uwarunkowania i struktura rolnictwa
6. Kanał Elbląski – geneza i wykorzystanie
7. Cechy rzeźby młodoglacjalnej na przykładzie Szwajcarii Kaszubskiej. Typy deglacjacji na przykładzie ostatniego zlodowacenia. Osady i formy morenowe zlodowacenia bałtyckiego. Sandry Polski Północnej
8. Typy genetyczne jezior Polski Północnej
9. Charakterystyka hydrologiczna zespołu jezior Raduńsko-Ostrzyckich

(obiad i zakupy w Elblągu ok. 16.00)

DZIEŃ 3 (27 maja, niedziela) – „Hel i Trójmiasto”

Jastrzębia Góra – Hel – Gdynia Orłowo – Gdańsk – Jastrzębia Góra

1. Rozwój mierzei na przykładzie Półwyspu Helskiego i Mierzei Łebskiej
2. Osadnictwo rybackie i jego przekształcenia przestrzenno-funkcjonalne
3. Typy wybrzeży w Polsce. Geozagrożenia wybrzeża Bałtyku
4. Zespół portowy Trójmiasta – problemy gospodarki morskiej w Polsce (w tym rybołówstwo i przemysł stoczniowy, geneza i rozwój Gdyni)
5. Gdańsk - geneza i rozwój przestrzenny, dziedzictwo kulturowe.

(obiad i zakupy w Jastrzębiej Górze wieczorem)

DZIEŃ 4 (28 maja, poniedziałek) – „Słowiński Park Narodowy i Wybrzeże Bałtyku”

Borucino – Żarnowiec – Łeba – Jastrzębia Góra

1. System limnologiczny Jez. Żarnowieckiego i jego przemiany pod wpływem działania elektrowni szczytowo - pompowej
2. Rozwój sieci rzecznej Pomorza. Cechy pradolin Pojezierza Pomorskiego
3. System hydrologiczny jeziora w kontakcie z wodami morskimi na przykładzie Jez. Łebsko
4. Fazy rozwoju Bałtyku
5. Morze Bałtyckie – bilans, stosunki termohaliczne, dynamika

(obiad i zakupy w Jastrzębiej Górze wieczorem)

DZIEŃ 5 (29 maja, wtorek) „Przez Komturę Toruńską”

Jastrzębia Góra - Toruń – Łódź

1. Miasta hanzeatyckie na przykładzie Torunia (geneza, rozwój przestrzenny dziedzictwo kulturowe)

Kolokwium w drodze powrotnej

powrót około 18.30

Prowadzący:

dr hab. Lucyna Wachecka-Kotkowska (kierownik ćwiczeń) – g. fizyczna, geomorfologia, hydrologia

dr hab. Edmund Tomaszewski, prof. UŁ – g. fizyczna, hydrologia

dr Łukasz Musiaka – g. społeczno-ekonomiczna, g. osadnictwa, g. turystyki

Trasa – około 1500 – 1700 km; podana w programie

Miejsca noclegów: Borucino, stacja badawcza Uniwersytetu Gdańskiego, Jastrzębia Góra (willa Keja)

Opłaty:

- za noclegi - 4 noclegi (25 (2 noclegi, Borucino) + 74 (2 noclegi, Jastrzębia Góra)) = **100* zł** (zbiera starosta roku) *jest to najniższa wynegocjowana cena na Pomorzu przed sezonem przy takiej ilości studentów - nie wszystkie ośrodki wypoczynkowe są już otwarte!
- konieczny **śpiwór** na noclegi w Borucinie,
- na wstępy (do: skansenu; przejazd meleksami do SPN), około **30 zł**,
- ewentualna dopłata do ponadwymiarowych przejechanych godzin, około **100 zł**, zgodnie z Zarządzeniem nr 30 Rektora UŁ z dnia 9 lutego 2010 r. w sprawie: niektórych kosztów związanych z organizacją ćwiczeń terenowych I ZARZĄDZENIEM Dziekana WNG z marca 2011 roku.

Wyżywienie – we własnym zakresie; w trakcie trwania ćwiczeń każdy student powinien być zaopatrzony prowiant na cały dzień

Wyposażenie:

- ćwiczenia odbywają się **w każdych warunkach terenowych i pogodowych**; obowiązuje **strój terenowy** (p/deszczowy, p/słoneczny),
- leki (w razie potrzeby), aktualna książeczka zdrowia, karty informacyjne o przebiegu chorób,
- woda mineralna, prowiant,
- **mapa Pomorza**, kredki, notatnik terenowy, zestawy map pobrane i wydrukowane przez każdego studenta, indeks,
- grzałki/czajniki elektr. do wody.

Organizacja ćwiczeń:

1. Na ćwiczeniach terenowych obowiązuje realizacja programu naukowego podanego j.w.
2. Każdy student przed wyjazdem przygotowuje referat na wybrany temat **do 7 maja 2018 r.** i składa w postaci pisemnej do osoby prowadzącej oraz drukuje mapy.
3. Warunkiem dopuszczenia do wyjazdu jest:
  - formalne zaliczenie V semestru przez Dziekana WNG UŁ (obecność na liście USOS)
  - napisanie referatu/przygotowanie pilotażu i jego zaliczenie.
4. Na ćwiczeniach terenowych obowiązuje REGULAMIN; studenci pod wpływem alkoholu i środków odurzających zostają wykluczeni w trybie natychmiastowym z ćwiczeń (z adnotacją do Dziekana WNG).
5. Ćwiczenia rozpoczynają się każdego dnia punktualnie o godz. 8.00.
6. Studenci nie są podzieleni na grupy.
7. W stanowiskach terenowych obowiązuje zakaz używania telefonów komórkowych podczas wygłaszania referatów
8. Każdy student posługuje się mapą i sporządza notatki w zeszycie terenowym oraz na mapach nanosi na przygotowane materiały odpowiednie sygnatury/uzupełnienia.
9. Pod koniec dnia (z wyjątkiem ostatniego) przewidziano 1-1,5h przerwę podaną w programie jako czas na zaopatrzenie, obiad, zwiedzanie we własnym zakresie, czas wolny, itp.
10. Przyjazd na miejsca noclegów przewidziany jest na godz. 19.00-20.00 i jest uwarunkowany od czynników organizacyjno-technicznych, a także pogodowych;

Warunki zaliczenia i oceny:

1. Pozytywnie zaliczony referat w postaci pisemnej wraz z literaturą;
2. Wygłoszenie komunikatu (10 minut) + przygotowanie materiałów graficznych do prezentacji (każdy student osobno);
3. Czynny udział w zajęciach – wykonywanie notatek, nanoszenie na mapy sygnatur, opisów, rysunków, znajomość mapy Pomorza;
4. Ocena części pisemnej (kolokwium)/części kartograficznej (map, opisów, sygnatur, rysunków);
5. Wpisu do indeksu dokonuje kierownik ćwiczeń terenowych